

Miről írtunk 100 éve?

Erdészeti Lapok 1903. évfolyam

Január

Csemey Győző kir. alerdőfelügyelő: Közérdekű erdősítések jutalmazása (36 – 40. p.):

Szemelvények az 1886. évtől az országos erdészeti alaphól közérdekű erdősítésekre elnyerhető jutalom pályázati feltételeiből:

„Az erdősítésnél nem annyira az a fődolog, hogy az mintaszerű legyen, mint inkább az, hogy általa valamely kopár vagy vízmosásos terület talaja javíthatóságát illetve megköthetőségét, s ezáltal közgazdasági szempontból hasznos munka végeztesse.”

Főfeltétel, hogy a birtokos az ilyen közérdekből beerdősített területet *jövőben is állandóan erdőképben kezelje*. Állami pénzsegély az ilyen erdősítésnél nem használható fel, de állami ingyen csemeték elnyerésére a birtokosnak van igénye.”

Február

Bund Károly: Alkalmas-e a bükk utcaburkolatnak? /Befejező közlemény (144 – 151. p.):

Az Országos Erdészeti Egyesület már 1885-ben – Székházépítésünk idejében, különös tekintettel arra, hogy az Alkotmány utca akkor még földút volt – javasolta a fővárosnak, hogy jelesebb utcáit fakockával burkolja. Erről írt tanulmányt Bund Károly Egyesületünk akkor titkára a fenti címen. Többek között az alábbiakat írja:

„... óhajthatónak tartjuk, hogy a bükkfaburkolattal a fővárosnak *több, különféle forgalmú* utcájában *szigorú ellenőrzés alatt álló* kísérletek tésessenek. Ha ezek költségeit a főváros saját érdekében nem vállalná el, van a bükkfakérdés annyira országos érdekű, hogy az állam eszközöltesse az erdészeti kísérleti állomás és más illetékes műszaki közegek közbejöttével e kísérleteket.”

Március

Földes János: Adalékok az ákác ismeretéhez /Befejező közlemény/ (245 – 261. p.)

A szerző a sík vidéki erdősítések nehezkes előrehaladásának okaira az alábbi érdekes idézetet hozza:

„Nem csodálkozom – írja Duka Marczel a „Földm. Érdekeinkben” 1878. 19. sz. – a Felföld emberén, mert annak erdejében van még fa; nem csodálkozom az Alföld köznépén, mert benne megvannak még a nomád élet nyomai, ő

nem szereti a fát, mert a szabad mozgásban gátolja, de nagyon csodálkozom a mívelt földbirtokosok többségén, kik nem akarják azt a hasznot élvezni, melylyel birtokaik befásítás folytán majdan ingyen nyújtani hivatva vannak.” Persze Földes János a továbbiakban megjegyzi:

„Ezzel az indolentiával tényleg csak az ákác küzdött meg, mely annál jobban nő, minél inkább vágják, sőt mintegy bosszúból az irtásért sokkal nagyobb területeket foglal el ...”

Április

Ditrói Csiby Lőrincz (311 – 314. p.)

1903. március 23-án halt meg Ditrói Csiby Lőrinc m. kir. erdőtanácsos, akadémiai tanár. Az erdészeti szakoktatás egyik jeles tanárát, az Országos Erdészeti Egyesület pedig köztisztviselőként álló választmányi tagját veszítette el. Irodalmi munkássága az Erdészeti Lapokban megjelent önálló közleményein kívül találmányainak: összeadó gépének, több delectum nélküli szögrakónak, egyetemes felrakó műszerének és mérőműszerének ismertetésére, a Pallas lexikon erdészeti cikkeinek a megírására, az Erdészeti Műszótár szerkesztő bizottságában kifejtett munkásságára terjedt ki. Az Országos Erdészeti Egyesület bízta meg az Erdőrendezéstan II. és Sobó Jenővel egyetemben a Vízépítéstan kézikönyvének megírásával.

* * *

Ajtay Sándor: A kopárok erdősítéséről (326 – 329. p.)

Ajtay Sándor ezen tanulmányában az erdészetnek egyik nagy és legnehezebb feladatát „úgy a jelenben, mint a jövőben is” a kopárok beerdősítésében látta.

„megindult akció a kopárok erdősítésének országos szervezésével. A kormány sokat tesz az ügy érdekében. Csemetét ad ingyen. Pénzsegélyt nyújt. Adót elenged. Sikerült erdősítésekért jutalmakat osztogat. Maga vásárol meg kopár területeket beerdősítés céljából.”

Május

Egyesületi Közlemények (485 – 495. p.)

Az Országos Erdészeti Egyesület 1903. évi április hó 25-én tartott rendes választmányi ülésének jegyzőkönyvéből:

„VI. A titkár bemutatja a *Faragó Béla* zalaegerszegi magpergető tulajdonos által beküldött következő alapítványi oklevelet: Én alul is írt Faragó Béla azon jóindulatú támogatásnak némi viszonzásul, a melyben a magyar erdészközönség zsenge hazai iparvállalatomat kezdetétől fogva részesítette, a Magyarország és társországi területén alkalmazott „Erdőtisztek és erdészeti altisztek árvái” segélyezésére csekély tehetőségemhez képest ... szerény alapítványt létesíték.”

A dokumentumokat kifürkészte, válogatta és lejegyezte:

Riedl Gyula és dr. Sárvári János

Winkler András:

Üzenet az ereknek (Sopron 2002)

Winkler András újabb kötetét aligha sorolhatjuk a hagyományos versek gyűjteményei közé. Rövid gondolatok, rímekbe szedett aforizmák sorozata ez inkább. A játékos ember aranyló derűje sugárzik belőle. A professzori komolyságot csipetnyi hamiskás mosollyal megszakító villanásokat olvashatunk, örömteli játékot a szavakkal. (Lásd EL. áprilisi szám.)

A szerzőnek remek érzéke van a tömör előadáshoz. De a játékos kifejezés-mód mögött szomorú drámaiság is lapul.

Némelykor egy-egy parlagi szó is felbukkan a kötetben. Bizonyossága annak, hogy a kötet elején bemutatott atyai in-

telem – mint ez lenni szokott – itt sem fogant meg. Az ízig-vérig gentleman apa csak barátok között tartotta ezeket helyénvalónak. Mi bocsássuk meg ezt a szerzőnek! Írásait barátai forgatják.

Puskaporos időket élünk. Borult egek szürkesége nehezedik lelkünkre. Jótett művel, aki szellemes gyűjteményével jókedvet varázsol az arcokra.

A kis kötet művészi értékét Mészáros György versekhez igazodó, tetszetős tollrajzai növelik. A szerkesztést a szerző fia, Dániel vállalta.

Vegyük hát kézbe Winkler András újabb kötetét. Hétköznapjaink lesznek általa színesebbeké és életünk derűsebbé!

Dr. Szodfridt István